

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 526

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 27 iunie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
406.	— Ordin al președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar pentru modificarea și completarea Normelor privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 150/2018.....	2–7
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 3 din 26 februarie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	8–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

AUTORITATEA PENTRU SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ A ACTIVITĂȚII DE AUDIT STATUTAR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 150/2018

Având în vedere prevederile art. 77 alin. (2) și (3) din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, în temeiul prevederilor art. 5, 7, 11 și art. 75 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 162/2017,

președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar emite prezentul ordin.

Art. I. — Normele privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 150/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din 29 octombrie 2018, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„ARTICOLUL 7

Programul de instruire teoretică a stagiilor în activitatea de audit financiar

(1) Programul de instruire teoretică a stagiilor în activitatea de audit financiar (Planul de învățământ) se aprobă anual, până la data de 1 octombrie, de către președintele ASPAAS.

(2) Pe parcursul anului de stagiul, programul de instruire teoretică prevăzut la alin. (1) poate fi actualizat.

(3) Programul de instruire teoretică prevăzut la alin. (1) se publică pe site-ul ASPAAS în timp util.

(4) Modulele din cadrul cursului de instruire teoretică, precum și perioada de desfășurare a activităților incluse în programul de instruire teoretică prevăzut la alin. (1) se afișează pe site-ul ASPAAS cu cel puțin 5 zile înainte de data începerii activităților de instruire.”

2. **La articolul 9, după alineatul (33) se introduc șapte noi alineate, alineatele (34)—(40), cu următorul cuprins:**

„(34) Anul de stagiul de pregătire practică se finalizează după cel puțin un an calendaristic, în urma depunerii la ASPAAS de către stagiar a dosarului de practică complet și corect, vizat de mentor, în baza căruia ASPAAS eliberează certificatul de stagiar care confirmă îndeplinirea de către stagiar a obligațiilor ce îi revin, respectiv finalizarea anului de stagiul de pregătire practică.

(35) Anul următor de stagiul de pregătire practică începe după data emiterii certificatului prevăzut la alin. (34).

(36) Modelul programului anual de activități, întocmit de mentor în conformitate cu prevederile alin. (12), ca parte a dosarului de practică, este prezentat în anexa nr. 6.

(37) Modelul Referatului de evaluare întocmit de mentor în conformitate cu prevederile alin. (18), care se depune la ASPAAS de către stagiar, ca parte din dosarul de practică, este prevăzut în anexa nr. 7.

(38) Modelul Raportului de stagiul sinteză prevăzut la alin. (29) este prezentat în anexa nr. 8.

(39) Modelul Referatului de evaluare sinteză prevăzut la alin. (29) este prezentat în anexa nr. 9.

(40) Modelul Certificatului de finalizare a stagiului de pregătire practică eliberat și semnat de mentor/firma de audit în conformitate cu prevederile alin. (30) este prezentat în anexa nr. 10.”

3. **La articolul 14 alineatul (1), după litera d) se introduc trei noi litere, literele e), f) și g), cu următorul cuprins:**

„e) Prin excepție de la prevederile art. 9 alin. (11), exclusiv pentru anul de stagiul 2018—2019, dosarul de practică vizat de mentor și transmis de către stagiar la ASPAAS care stă la baza emiterii certificatului de stagiar prevăzut la art. 15 alin. (2) și care confirmă finalizarea anului de stagiul de pregătire practică nu va conține în mod obligatoriu programul de activități.

f) Exclusiv pentru anul de stagiul 2018—2019, pentru stagiarii care, la data intrării în vigoare a prezentelor norme, se aflau în anul 2 sau 3 de stagiul, ASPAAS recunoaște perioada de pregătire practică efectuată de stagiar, sub îndrumarea unui mentor, în intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare a prezentelor norme și data atestării mentorului de către ASPAAS, cu condiția ca mentorul să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 11 pentru perioada respectivă și să fie atestat la ASPAAS până la data de 31 iulie 2019.

g) Stagiarii care, la data intrării în vigoare a prezentelor norme, se aflau în anul 2 sau 3 de stagiul și au efectuat instruirea teoretică în anul 1 de stagiul în cadrul CAFR nu trebuie să susțină testele de autoevaluare aferente modulelor organizate de ASPAAS în cadrul cursului de instruire teoretică, acestora fiindu-le recunoscută instruirea teoretică efectuată anterior.”

4. **Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„ARTICOLUL 16

Anexe

Anexele nr. 1, 2, 3a, 3b și 4—10 fac parte integrantă din prezentele norme.”

5. **Anexa nr. 2 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1 la prezentul ordin.**

6. **După anexa nr. 5 se introduc cinci noi anexe, anexele nr. 6—10, al căror cuprins este prevăzut în anexele nr. 2—6 la prezentul ordin.**

Art. II. — Anexele nr. 1—6 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar,
Cristiana Doina Tudor

București, 10 iunie 2019.
Nr. 406.

Raport de stagiu

Subsemnatul(a),, cu domiciliul în localitatea,
 str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, legitimat(ă) cu
 cartea de identitate/pașaportul seria nr., eliberat(ă) de la data de,
 cod numeric personal (CNP), în calitate de stagiar, nr. evidență în Registrul
 stagiarilor, declar că, în perioada, am efectuat stagiul de pregătire practică în activitatea
 de audit financiar, sub îndrumarea dnei/dlui, în calitate de mentor/îndrumător de stagiu
 liber-profesionist/în cadrul firmei de audit

În perioada de stagiu menționată am efectuat următoarele activități*):

Domenii	Descrierea activităților efectuate	Perioada	Număr de ore de practică alocate pe fiecare activitate	din care: număr de ore efectuate în audit statutar	Obiective propuse (Indicatori de performanță)	Obiective atinse (Indicatori de rezultat)
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Total ore practică						

*) Se specifică în detaliu activitățile efectuate în perioada de stagiu de pregătire practică, în conformitate cu programul anual de activitate și în raport cu obiectivele și indicatorii de performanță stabiliți, numărul de ore aferent fiecărei activități și numărul total de ore.

Întocmit

Stagiar: Nume, prenume

Anul de stagiu

Data

Semnătura

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere și cunoscând sancțiunile prevăzute de legea penală pentru falsul în declarații că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Semnătura

.....

Numele și prenumele stagiarului:

Anul de stagiu

Program anual de activități

Anul

Domenii	Planificarea și descrierea activităților ce urmează a fi desfășurate de stagiar ¹⁾	Perioada/ Nr. de ore	Perioada/ Nr. de ore	Perioada/ Nr. de ore	Perioada/ Nr. de ore	Nr. de ore practică efectuate pe fiecare activitate	din care: nr. de ore efectuate în audit statutar ²⁾	Obiective ³⁾	Indicatori de performanță ³⁾	Competențe și deprinderi practice vizate a fi dobândite	Observații
Domeniul	Activitatea										
Domeniul	Activitatea										
Domeniul	Activitatea										
Domeniul	Activitatea										
Domeniul	Activitatea										
Domeniul	Activitatea										
Total											

¹⁾ Se specifică în detaliu activitățile ce urmează a fi desfășurate de stagiar în perioada de stagiu de pregătire practică, corelate cu parcurgerea modulelor de instruire teoretică, în conformitate cu prevederile art. 9 din Normele privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 150/2018.

²⁾ În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (5) din Normele privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 150/2018, cel puțin 50% din orele de practică trebuie efectuate în activitatea de audit statutar.

³⁾ Evaluarea stagiarului de către mentor se va realiza pe baza obiectivelor și a indicatorilor stabiliți.

Întocmit

Mentor/Îndrumător de stagiu (numele, prenumele)

Numărul din Registrul public electronic

Semnătura

Referat de evaluare

Subsemnatul(a), auditor financiar, înregistrat(ă) în Registrul public electronic (RPE) cu numărul, în calitate de mentor/îndrumător de stagiu, atestat de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar (ASPAAS) prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. / pentru stagiarul/stagiara, am efectuat evaluarea activității acestuia/acesteia și am întocmit prezentul referat de evaluare.

I. Descrierea activităților desfășurate de stagiar:

(Se atestă și numărul de ore efectuate de stagiar pe perioada stagiului, atât în activitatea de audit financiar, cât și în activitatea de audit statutar.)

.....

II. Gradul de realizare a obiectivelor și a indicatorilor de performanță stabiliți în programul de activități desfășurat în perioada de stagiu:

.....

III. Competențele și deprinderile pe care le-a dobândit stagiarul, modul de îndeplinire a atribuțiilor corespunzătoare postului ocupat și de respectare a clauzelor contractului de stagiu:

.....

IV. Conduita și gradul de implicare a stagiului pe perioada stagiului:

.....

V. Concluziile privind desfășurarea activității în perioada de stagiul, respectiv îndeplinirea/neîndeplinirea de către stagiul a obligațiilor conform programului de activități din anul respectiv de stagiul:

.....

VI. Alte mențiuni:

.....

VII. Rezultatul evaluării:

- o PROMOVIAT
- o NEPROMOVIAT*

Observații

.....

Întocmit

Mentor/Îndrumător de stagiul:

.....

Nr. RPE

Semnătura

Data

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere și cunoscând sancțiunile prevăzute de legea penală pentru falsul în declarații că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către ASPAAS a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Semnătura

.....

* În cazul în care rezultatul evaluării menționat în referatul de evaluare este „nepromovat”, se aplică prevederile art. 9 alin. (19) și (20) din Normele privind instruirea teoretică și stagiul de pregătire practică în activitatea de audit financiar, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 150/2018.

*ANEXA Nr. 4
(Anexa nr. 8 la norme)*

Raport de stagiul sinteză

Subsemnatul(a),, cu domiciliul în localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, legitimat(ă) cu cartea de identitate/pașaportul seria nr., eliberat(ă) de la data de, cod numeric personal (CNP), având calitatea de stagiul în activitatea de audit financiar, nr. evidență în Registrul stagiularilor, declar că am efectuat stagiul în activitatea de audit financiar în perioada și am efectuat un număr de cel puțin 3 ani de stagiul de pregătire practică în perioada sub îndrumarea dnei/dlui, în calitate de mentor/îndrumător de stagiul, liber-profesionist/în cadrul firmei de audit

În perioada de stagiul am efectuat următoarele activități:

Domenii	Descrierea activităților efectuate în perioada de stagiul ¹⁾	Perioada ²⁾	Număr total de ore de pregătire practică efectuate	din care: număr total de ore efectuate în audit statutar	Obiective propuse (indicatori de performanță)	Obiective atinse (indicatori de rezultat)
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					

Domenii	Descrierea activităților efectuate în perioada de stagiu ¹⁾	Perioada ²⁾	Număr total de ore de pregătire practică efectuate	din care: număr total de ore efectuate în audit statutar	Obiective propuse (indicatori de performanță)	Obiective atinse (indicatori de rezultat)
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Domeniul	Activitatea					
Total ore practică						

¹⁾ Se specifică în detaliu activitățile efectuate pe întreaga perioadă de stagiu de pregătire practică (minimum 3 ani).

²⁾ Raportul de stagiu sinteză trebuie să acopere toată perioada de stagiu de pregătire practică în activitatea de audit financiar (de cel puțin 3 ani) efectuată la un auditor sau în cadrul unei firme de audit.

Întocmit

Stagiar: Numele, prenumele

Semnătura

Data

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere și cunoscând sancțiunile prevăzute de legea penală pentru falsul în declarații că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Semnătura

.....

*ANEXA Nr. 5
(Anexa nr. 9 la norme)*

Referat de evaluare sinteză

Subsemnatul(a),, auditor financiar, înregistrat(ă) în Registrul public electronic (RPE) cu numărul, în calitate de mentor/îndrumător de stagiu, atestat de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar (ASPAAS) prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. /, pentru stagiarul/stagiara, am efectuat evaluarea activității acestuia/acesteia pe întreaga perioadă de stagiu de pregătire practică de minimum 3 ani și am întocmit prezentul referat de evaluare sinteză.

I. Descrierea activităților desfășurate de stagiar pe întreaga perioadă de stagiu:

(Se atestă și numărul de ore efectuate de stagiar pe toată perioada stagiului, atât în activitatea de audit financiar, cât și în activitatea de audit statutar.)

.....

II. Gradul de realizare a obiectivelor și a indicatorilor de performanță stabiliți în perioada de stagiu:

.....

III. Competențele și deprinderile pe care le-a dobândit stagiarul, modul de îndeplinire a atribuțiilor corespunzătoare postului ocupat și de respectare a clauzelor contractului de stagiu:

.....

IV. Conduita și gradul de implicare a stagiului pe perioada stagiului:

.....

.....

V. Concluziile privind desfășurarea activității în perioada de stagiu, respectiv îndeplinirea/neîndeplinirea de către stagiar a obligațiilor ce îi revin:

.....

.....

VI. Alte mențiuni:

.....

.....

VII. Rezultatul evaluării:

o PROMOVAT

o NEPROMOVAT

Observații

.....

Întocmit

Mentor/Îndrumător de stagiu:

.....

Nr. RPE

Semnătura

Data

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere și cunoscând sancțiunile prevăzute de legea penală pentru falsul în declarații că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către ASPAAS a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Semnătura

.....

ANEXA Nr. 6
(Anexa nr. 10 la norme)

CERTIFICAT
de finalizare a stagiului de pregătire practică

Nr. /

Prin prezentul se atestă faptul că:

dl/dna, înregistrat(ă) în Registrul stagiilor în activitatea de audit financiar cu nr., a efectuat cel puțin 3 ani de stagiu de pregătire practică în activitatea de audit financiar sub îndrumarea auditorului financiar, nr. înregistrare în Registrul public electronic (RPE) / în cadrul firmei de audit, nr. înregistrare în RPE, în perioada, și a îndeplinit toate obligațiile pe care le avea ca stagiar, în conformitate cu reglementările Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar.

Pe perioada stagiului de pregătire practică, stagiarul/stagiara a dobândit următoarele competențe și deprinderi practice:

.....

.....

Alte mențiuni:

.....

.....

Emis la data de:

Îndrumător de stagiu/Reprezentant legal al firmei de audit,

.....

Nr. RPE

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 3

din 26 februarie 2019

Dosarul nr. 3.394/1/2018 conexat cu Dosarul nr. 77/1/2019

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Florentina Dragomir	— judecător la Secția penală
Silvia Cerbu	— judecător la Secția penală
Marius Dan Foițoș	— judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Săndel Lucian Macavei	— judecător la Secția penală
Simona Cristina Neniță	— judecător la Secția penală
Andrei Claudiu Rus	— judecător la Secția penală

Pe rol se află soluționarea sesizărilor formulate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 1.996/1/2018 și de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 2.197/1/2018, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 207/2018 și a art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, participarea la ședințele de judecată în cauze de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor de justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție?”

și

„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori pentru un alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

Conform dispozițiilor art. 276 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat doamna Liliana Miu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform dispozițiilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna judecător Florentina Dragomir, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Justina Condoiu, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 3.394/1/2018, conexat cu Dosarul nr. 77/1/2019, aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că la data de 4 februarie 2019 a fost depus la dosar raportul întocmit de judecătorul-raportor, doamna Florentina Dragomir, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

La data de 25 februarie 2019, respectiv 26 februarie 2019 părțile din dosarele în care s-au dispus sesizările cu hotărâre prealabilă au depus puncte de vedere.

În continuare, magistratul-asistent a arătat că la dosar au transmis puncte de vedere Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara și instanțele arondate acestora.

A mai arătat că, în conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a specialiștilor din domeniul juridic cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, la dosar fiind comunicate puncte de vedere formulate de către Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București și Facultatea de Drept din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

La data de 31 ianuarie 2019, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară — Serviciul judiciar penal a depus la dosar Adresa nr. 3.094/C/2018/34/III-5/2019, prin care s-a adus la cunoștință faptul că în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind comunicate, totodată, și concluzii scrise.

Apoi, reprezentantul Ministerului Public a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, a arătat că motivul pentru care înțelege să invoce excepția de neconstituționalitate este acela că dispozițiile prevăzute de art. 88⁸ alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt lipsite de previzibilitate, întrucât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2019 privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, formarea profesională inițială a judecătorilor și

procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiari, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii modifică alin. (1) lit. d) din art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004, lăsând nemodificat alin. (2) din art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În esență, a arătat că excepția de neconstituționalitate invocată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, în forma anterioară modificării prin Legea nr. 177/2010, respectiv este ridicată într-o cauză aflată pe rolul unei instanțe de judecată, are legătură cu soluționarea cauzei, este depusă în orice fază a litigiului, este vorba de un litigiu, textul care este supus dezlegării Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală este cel prevăzut de art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se referă la participarea în ședințele de judecată în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, aflat în legătură cu art. 88⁸ alin. (1) lit. d), modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2019 privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiari, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

În final, a arătat că, dacă excepția de neconstituționalitate invocată nu este analizată, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu poate analiza chestiunile de drept cu care a fost investit.

În continuare, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, a solicitat reprezentantului Ministerului Public să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la chestiunile de drept supuse dezbaterii.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, în esență, a solicitat respingerea sesizărilor formulate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 1.996/1/2018 și de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 2.197/1/2018, ca inadmisibile, în temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 475—477 din Codul de procedură penală, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizărilor, fiind vorba de chestiuni incidentale care nu au legătură cu fondul cauzei.

Astfel, a menționat că Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reglementează exclusiv raporturile dintre compartimentul judiciar din cadrul parchetelor nespecializate și compartimentul de urmărire penală din cadrul structurii de parchet specializat reprezentate de Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, lipsită de compartiment judiciar.

De asemenea a precizat că, în cauzele în care instanța a fost sesizată cu rechizitoriu sau în care s-a pronunțat o soluție de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, la ședințele de judecată participă procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, și nu din

cadru Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau un alt procuror nespecializat.

Deopotrivă, a arătat că în situația în care s-ar pronunța o soluție de restituire, se reia faza de urmărire penală și în această ipoteză dosarul va fi instrumentat de Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție. Însă, atunci când instanța este sesizată cu rechizitoriu de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, în cauzele în care a sesizat instanța, la ședințele de judecată va participa un procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție.

În concluzie, a arătat că stabilirea participării procurorului la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor de justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, aparține completului de judecată, iar, pe de altă parte, a arătat că această problemă a fost tranșată prin intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 7/2019 privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiari, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu mai sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

1. Titularul și obiectul sesizării

În Cauza nr. 3.394/2018, prin Încheierea din 14 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.996/1/2018 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, ce are ca obiect plângerea formulată de petentul Ș.C. împotriva Ordonanței nr. 412/P/2017 din 30 mai 2018 dispusă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție — Secția de combatere a corupției, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, a sesizat, în temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 207/2018 și a art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor de justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție?”

În Cauza nr. 771/2019, prin Încheierea din 13 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.197/1/2018 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, ce are ca obiect apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Ploiești, de inculpații P.L., F.Ș., T.N., M.E.G., B.M., C.G., B.P.,

C.A., V.M.C., I.I., P.G.V. și L.A., de părțile civile E.C.L., B.V., statul român prin M.F.P. și R.N.P., precum și de partea responsabilă civilmente S.C. F.A S.R.L. împotriva Sentinței penale nr. 72 din data de 28 iunie 2018, pronunțată de Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 298/42/2015, completul de judecată, în majoritate, a sesizat, în temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării următoarei chestiuni de drept:

„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori pentru un alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”.

Cele două sesizări sunt diferite sub aspectul modului de formulare a problemei de drept ce tinde a fi dezlegată, însă, în esență, au același obiect, astfel că se apreciază că se impune conexarea lor (Dosarul nr. 77/1/2019 urmând a fi conexat la Dosarul nr. 3.394/1/2018, înregistrat anterior pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală).

2. Expunerea succintă a Dosarului nr. 1.996/1/2018

Cauza în care chestiunea de drept a fost ridicată are ca obiect plângerea formulată împotriva Ordonanței nr. 412/P/2017 din 30 mai 2018 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a corupției, prin care s-a dispus, în temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 315 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. (1) lit. a) din același cod, clasarea cauzei privind plângerea formulată de petentul Ș.C. împotriva magistraților H.D. — procuror șef al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Structura centrală și I.E. — procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269 din Codul penal, fals intelectual, prevăzută de art. 321 din Codul penal, și luare de mită, prevăzută de art. 6 și art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, raportat la art. 289 din Codul penal.

2.1. Punctul de vedere al judecătorului de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită

2.1.1. Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

Ca urmare analizei de admisibilitate a sesizării efectuată în temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, s-a apreciat că sesizarea este admisibilă, întrucât în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală s-a statuat că, indiferent că vizează interpretarea unei norme de drept material sau a uneia de drept procesual, problema de drept supusă dezlegării trebuie să fie de natură a produce un efect concret și decisiv asupra conținutului hotărârii din procesul principal, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului.

Totodată, s-a reținut că din aceeași jurisprudență rezultă că procedura în cameră preliminară, aferentă cauzelor care cad în competența de soluționare a judecătorului de cameră

preliminară, nu este exclusă, *de plano*, din mecanismul de unificare a practicii judiciare, instituit prin dispozițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

Raportat la aceste considerații, instanța de trimitere a apreciat că interpretarea unei norme care corespunde unui caz de nulitate absolută are aptitudinea de a influența decisiv soluția pe fondul cauzei, îndeplinind astfel condiția de admisibilitate privitoare la pertinență.

2.1.2. Opinia judecătorului de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție care a dispus sesizarea

S-a arătat că excepția instituită prin dispozițiile prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vizează cauzele în care urmărirea penală a fost realizată de procurori din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, caz în care participarea în ședința de judecată se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, de procurori de la parchetele de pe lângă instanța investită cu soluționarea cauzei. *Per a contrario*, în măsura în care urmărirea penală nu a fost efectuată de procurori din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, nu există elemente care să justifice concluzia referitoare la obligativitatea aplicării imediate a normei speciale. În toate aceste cazuri, participarea procurorului la judecarea cauzei este guvernată de regula generală instituită prin dispozițiile prevăzute de art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, în procesele penale, la ședința de judecată poate participa procurorul care a efectuat urmărirea penală sau alt procuror desemnat de conducătorul parchetului.

3. Expunerea succintă a Dosarului nr. 2.197/1/2018

În cauza în care chestiunea de drept a fost ridicată, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită cu judecarea apelurilor declarate de procuror, inculpați și părțile civile împotriva Sentinței penale nr. 72 din 28 iunie 2018, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, instanța de fond fiind sesizată prin Rechizitoriul nr. 3/P/2013 din 14 aprilie 2015 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial Ploiești.

3.1. Punctul de vedere al completului din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită

3.1.1. Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

În opinie majoritară s-a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, inclusiv cea privitoare la legătura cu soluționarea pe fond a cauzei, făcând referire la jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală care nu a exclus din competența sa de judecată nici chestiunile de procedură și nici problemele de drept care au apărut într-o cale de atac ordinară sau extraordinară.

S-a mai apreciat că interpretarea unei norme care corespunde unui caz de nulitate absolută influențează decisiv soluționarea cauzei și îndeplinește condiția de admisibilitate a sesizării prevăzută de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Totodată, s-a arătat că de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 67 alin. (3) din legea menționată anterior, depinde soluționarea fondului căii de atac.

De asemenea s-a arătat că asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a

statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

3.1.2. **Opinia majoritară a completului cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită**

S-a arătat că, în cazul infracțiunilor prevăzute de dispozițiile art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, prin intrarea în vigoare a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din aceeași lege pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori pentru alt procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform dispozițiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție.

Astfel, s-a apreciat că din analiza coroborată a normei generale cuprinse în dispozițiile prevăzute de art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a celei cu caracter special prevăzute de art. 88² alin. (3) din aceeași lege, rezultă faptul că regula instituită de legiuitor, cu caracter general, este aceea a participării la ședințele de judecată a procurorului care a efectuat urmărirea penală sau a unui alt procuror din cadrul aceleiași parchet, iar excepția vizează cauzele în care urmărirea penală a fost realizată de procurori din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, caz în care participarea în ședința de judecată, în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, se asigură de procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, de procurori de la parchetele de pe lângă instanța investită cu soluționarea cauzei.

Rațiunea instituirii acestei excepții rezidă din structura și competența secției nou-înființate, care funcționează cu un număr redus de procurori, care nu ar putea asigura participarea la ședințele de judecată la toate curțile de apel din țară în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție și în care urmărirea penală a fost efectuată de procurori din cadrul acestei secții.

Pe cale de consecință, s-a apreciat că se impune instituirea unei excepții de la regula generală, din considerente de ordin practic, în sensul că în aceste cauze participă în ședințele de judecată procurorii de la parchetele de pe lângă curțile de apel, iar în cazul Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorii de la Secția judiciară a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și nu procurorul care a efectuat urmărirea penală ori procurorul desemnat de conducătorul parchetului.

Per a contrario, în măsura în care urmărirea penală nu a fost efectuată de către procurori din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, s-a apreciat că nu există elemente care să justifice concluzia referitoare la obligativitatea aplicării imediate a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul participării la ședințele de judecată a altor procurori decât cei care au efectuat urmărirea penală sau desemnați de conducătorul parchetului, rațiunea legiuitorului în instituirea acestei excepții fiind în mod evident una cu caracter practic, fără ca excepția instituită să modifice competența funcțională a procurorului de a susține acuzarea în măsura în care a efectuat urmărirea penală.

3.1.3. **În opinie minoritară** s-a respins cererea de seizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, întrucât nu este îndeplinită condiția referitoare la constatarea existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în acest sens fiind invocată jurisprudența Înaltei Curți în materie penală —

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a explicat sensul sintagmei „soluționarea pe fond a cauzei” din cuprinsul dispozițiilor prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

Distinct de aceasta s-a arătat că dispozițiile prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă o normă specială dintr-o lege ordinară, în raport cu norma generală prevăzută de art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conchizând, s-a arătat că interpretarea încetării efectelor de aplicare a unei competențe funcționale statuate într-o dispoziție legală, ca urmare a intrării în vigoare a unei norme, nu este de esența interpretării pe calea mecanismului de asigurare a unei practici unitare, întrucât este o chestiune de aplicare a legii.

4. **Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele de judecată arondate**

În conformitate cu dispozițiile prevăzute de art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării.

În acest sens, Curtea de Apel Galați a comunicat că opinia majoritară a judecătorilor din cadrul Secției penale a acestei instanțe și a judecătorilor din cadrul Tribunalului Vrancea este în sensul că, în interpretarea dispozițiilor prevăzute de art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a curții de apel sau a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În același sens este și opinia judecătorilor de la Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Oradea — Tribunalul Bihor, Curtea de Apel Târgu Mureș — Tribunalul Mureș, Curtea de Apel Bacău — Tribunalul Neamț, Curtea de Apel Brașov — Tribunalul Covasna și Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, Curtea de Apel București — Tribunalul București, Tribunalul Călărași, Tribunalul Ialomița și instanțele arondate acestuia, judecătorii Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Videle și Zimnicea.

La nivelul Curții de Apel Pitești opinia exprimată de judecători a fost în sensul că participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, motivat de faptul că urmărirea penală a fost efectuată de unitatea de parchet specializată, și nu de Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, iar dispozițiile prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituie obligativitatea participării la ședințele de judecată aferente cauzelor de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție a procurorilor din cadrul Secției judiciare a curților de apel sau a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, exclusiv în cauzele instrumentate de această secție, în toate celelalte cauze fiind

aplicabilă norma generală prevăzută de art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Aceeași opinie au și judecătorii Curții de Apel Brașov — Tribunalul Brașov și Curții de Apel București — Tribunalul Teleorman și judecătorii Giurgiu, Bolintin-Vale și Alexandria.

Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Bacău și Curtea de Apel Alba Iulia au comunicat că la nivelul acestor instanțe nu a fost identificată practică judiciară relevantă referitoare la problema de drept în discuție.

La nivelul Curții de Apel Oradea s-a exprimat opinia conform căreia sesizarea formulată este inadmisibilă, fiind vorba de dezlegarea unei probleme de drept procesual penal.

5. Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cu privire la chestiunile de drept care formează obiectul sesizării prealabile s-a susținut că, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de art. III alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și de art. II alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procurorul competent să participe, începând cu data de 23 octombrie 2018, la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, inclusiv în cauzele privind infracțiunile săvârșite de judecători sau procurori în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, este cel din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau procurorul din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

6. Opinia Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 3.094/C/2018/34/III-5/2019, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat punctul de vedere asupra chestiunilor de drept, solicitând respingerea, ca inadmisibile, a sesizărilor formulate, întrucât nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475—477 din Codul de procedură penală.

În esență, s-a arătat că în cauza dedusă judecării nu este îndeplinită condiția ca soluționarea pe fond a pricinii să depindă de soluția dată întrebării adresate Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

7. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile prevăzute de art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.

Universitatea „Nicolae Titulescu” din București — Facultatea de Drept a apreciat că participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (sau de procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei), și nu de procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Universitatea de Vest din Timișoara — Facultatea de Drept a apreciat că Înalta Curte de Casație și Justiție va trebui să constate că în interpretarea dispozițiilor prevăzute de art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca — Facultatea de Drept a apreciat, în opinia majoritară a colectivului de specialiști din cadrul acestei instituții de învățământ, că participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu soluționarea cauzei.

8. Dispozițiile legale incidente

Art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare

„(3) În procesele penale, la ședința de judecată participă procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori alt procuror desemnat de conducătorul parchetului.”

Art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare

„Art. 88⁸. — (1) Atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

(...)

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.”

Art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție:

„Art. 3. — Atribuțiile Direcției Naționale Anticorupție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Codul de procedură penală, în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și în prezenta ordonanță de urgență, pentru infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000 care sunt, potrivit art. 13, în competența Direcției Naționale Anticorupție;

b) conducerea, supravegherea și controlul actelor de cercetare penală, efectuate din dispozițiile procurorului de către ofițerii de poliție judiciară aflați sub autoritatea exclusivă a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție;

c) conducerea, supravegherea și controlul activităților de ordin tehnic ale urmăririi penale, efectuate de specialiști în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție;

c¹) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind

infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, cu modificările ulterioare, care sunt, potrivit art. 13, în competența Direcției Naționale Anticorupție;

c²) participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată;

c³) exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege;

(...)"

Art. III din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

„Art. III. — (1) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție începe să funcționeze în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție înregistrate la orice structură de parchet și nesoluționate până la data la care secția este operațională se înaintează spre soluționare Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, de îndată ce aceasta este operațională.”

Art. II alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție

„(11) De la data operaționalizării Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, cauzele de competența acestora, aflate în lucru la Direcția Națională Anticorupție și alte unități de parchet, precum și dosarele cauzelor referitoare la infracțiunile prevăzute de art. 88¹ alin. (1) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și soluționate până la data acestei operaționalizări se preiau de către aceasta.”

9. Raportul asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a apreciat sesizările inadmisibile, întrucât cele două întrebări prealabile reprezintă chestiuni incidentale ce nu au o înrâurire asupra rezolvării raporturilor de drept penal deduse judecării. Excepția de necompetență și stabilirea organului judiciar competent de a participa la judecata cauzelor ce au ca obiect infracțiunile comise de magistrați vizează o chestiune de constituire a instanței și nu produce niciun efect concret asupra rezolvării acțiunilor penale deduse judecării. Interpretarea diferită a normelor procedurale de către instanțele de judecată, a problemelor de drept de care nu depinde soluționarea pe fond a litigiilor penale poate fi remediată printr-un alt mecanism de unificare a practicii — recursul în interesul legii, sub rezerva îndeplinirii și a celorlalte condiții de admisibilitate reglementate de Codul de procedură penală.

10. Cu privire la admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, invocată de reprezentantul Ministerului Public, Înalta Curte constată următoarele:

În motivarea cererii reprezentantul Ministerului Public a arătat, în esență, că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, în forma anterioară modificării prin Legea nr. 177/2010, respectiv este o cauză aflată pe rolul unei instanțe de judecată, are legătură cu soluționarea cauzei, este depusă în orice fază a litigiului, este vorba de un litigiu, textul care este supus dezlegării Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală este cel prevăzut de dispozițiile prevăzute de art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se referă la participarea în ședințele de judecată în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, aflate în legătură cu art. 88⁸ alin. (1) lit. d), modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2019 privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii,

formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiați, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

A mai arătat că, în lipsa analizei excepției de neconstituționalitate, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu poate analiza chestiunile de drept cu care a fost investit.

Cu privire la admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că aceasta trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute de art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, și anume:

„Art. 29. — (1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

(2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă.

(3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

(4) Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare. Odată cu încheierea de sesizare, instanța de judecată va trimite Curții Constituționale și numele părților din proces cuprinzând datele necesare pentru îndeplinirea procedurii de citare a acestora.”

De asemenea, conform dispozițiilor prevăzute de art. 29 alin. (5) din legea anterior menționată, dacă excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3) ale aceluiași articol, instanța în fața căreia s-a invocat excepția respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Acest text de lege instituie o obligație în sarcina instanței de a verifica legalitatea excepției de neconstituționalitate invocate înaintea sa, cauzele de inadmisibilitate putând fi legate de obiectul și momentul sesizării, de subiectul sesizării sau de temeiul constituțional al acesteia.

Verificând condițiile de admisibilitate formală a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se constată că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, respectiv „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești (...)”, cât timp excepția de neconstituționalitate a fost invocată în Dosarul nr. 3.394/1/2018 conexat cu Dosarul nr. 77/1/2019, aflat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Or, având în vedere că scopul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este realizarea obiectivului de unificare a practicii judiciare, acest mecanism este menit să preîntâmpine apariția unei practici neunitare în aplicarea și interpretarea legii de către instanțele judecătorești, instanța supremă nefiind investită cu un proces penal, astfel cum este definită de normele procesual penale.

Prevederile art. 146 lit. d) din Constituție se referă, în mod expres, la excepțiile ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și ordonanțelor, stabilind condițiile în care Curtea Constituțională poate fi sesizată.

Pentru a stabili care sunt instanțele judecătorești, raportarea se face în primul rând la Constituție, care, în dispozițiile prevăzute de art. 126 alin. (1), dispune că „(1) Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, iar la alin. (3) din același text de lege se prevede că „Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale”.

Așa fiind, sesizarea Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate nu poate fi făcută, în mod legal, decât de una dintre instanțele judecătorești enumerate de lege. În același sens a interpretat Curtea Constituțională noțiunea de instanțe judecătorești și în cazurile în care s-a pronunțat cu privire la respectarea accesului liber la justiție (Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. II din 15 februarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 13 martie 1995). Or, nu este de acceptat ca aceleași noțiuni să i se dea interpretări diferite. Textul constituțional se referă la instanțe judecătorești, care sunt expres și limitativ stabilite de lege, nefiind posibil ca sfera lor să fie extinsă prin analogie.

În acest context, nefiind întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate a unui text de lege cerute de legiuitor în prevederile art. 29 alin. (1)—(3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, Înalta Curte va respinge, ca inadmisibilă, cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor prevăzute de art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

11. Înalta Curte de Casație și Justiție

A. Admisibilitatea sesizării

În cauză sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

În acest sens, Înalta Curte de Casație și Justiție este investită cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

Chestiunile de drept cu care a fost sesizată instanța supremă nu au primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu fac obiectul unui asemenea recurs, iar soluționarea în fond a cauzelor depinde de lămurirea chestiunilor de drept ce fac obiectul sesizărilor.

Procurorul competent să participe la ședințele de judecată reprezintă o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât nulitatea absolută determinată de neparticiparea procurorului competent se răsfrânge asupra hotărârilor judecătorești prin care se soluționează fondul cauzei.

În conformitate cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii.

Participarea procurorului necompetent conform legii la ședințele de judecată echivalează cu neparticiparea procurorului și determină incidența sancțiunii nulității absolute prevăzute în art. 281 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare este solicitată, reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 88⁸ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) Atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul infracțiunilor aflate în domeniul de competență;

d) exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.”

În dispozițiile tranzitorii ale art. III din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară se prevede că:

„(1) Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție începe să funcționeze în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție înregistrate la orice structură de parchet și nesoluționate până la data la care secția este operațională se înaintează spre soluționare Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, de îndată ce aceasta este operațională.”

În dispozițiile art. II alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție se prevede că, de la data operaționalizării Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, cauzele de competența acesteia, aflate în lucru la Direcția Națională Anticorupție și alte unități de parchet, precum și dosarele cauzelor referitoare la infracțiunile prevăzute de art. 88¹ alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și soluționate până la data acestei operaționalizări se preiau de către aceasta.

Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție a devenit operațională din data de 23 octombrie 2018.

În conformitate cu dispozițiile art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 23 octombrie 2018, participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența secției se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. III alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, și prevederilor art. II alin. (11) teza I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în ipoteza cauzelor de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție nesoluționate până la data de 23 octombrie 2018, după soluționarea acestora, procurorul competent să participe la ședințele de judecată este procurorul din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau procurorul din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Totodată, interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a dispozițiilor art. II alin. (11) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție conduce la concluzia că, și în ipoteza cauzelor de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție soluționate până la data de 23 octombrie 2018, prin rechizitoriu sau prin clasare ori prin renunțarea la urmărirea penală,

procurorul competent să participe la ședințele de judecată este exclusiv procurorul din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau procurorul din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei, ca efect al preluării cauzelor de către Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

Prin urmare, începând cu data de 23 octombrie 2018, nu există niciun temei legal pentru participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție a procurorilor care nu funcționează în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau în cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Cauzele privind infracțiunile săvârșite de persoana care are calitatea de judecător sau procuror, atribuite anterior Direcției Naționale Anticorupție, constituie în prezent cauze de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, conform dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, în temeiul dispozițiilor legale enunțate, începând cu data de 23 octombrie 2018, în cauzele privind infracțiunile săvârșite de judecători sau procurori, aflate anterior în competența Direcției Naționale Anticorupție și devenite cauze de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, participarea la ședințele de judecată se asigură exclusiv de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. III alin. (2) din Legea nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și art. II alin. (11) teza I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, și în ipoteza cauzelor privind infracțiunile săvârșite de judecători sau procurori, incluse anterior în competența Direcției Naționale Anticorupție și nesoluționate până la data de 23 octombrie 2018, după soluționarea acestora de către Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procurorul competent să participe la ședințele de judecată este procurorul din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau procurorul din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

De asemenea, în temeiul dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. II alin. (11) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, și în ipoteza cauzelor privind infracțiunile săvârșite de judecători sau procurori, aflate anterior în competența Direcției Naționale Anticorupție și devenite cauze de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, soluționate până la data de 23 octombrie 2018 prin rechizitoriu sau clasare ori prin renunțare la urmărire penală, procurorul competent să participe la ședințele de judecată este exclusiv procurorul din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau procurorul din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei, ca efect al preluării de către Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

Prin urmare, în raport cu dispozițiile legale invocate, începând cu data de 23 octombrie 2018, nu există niciun temei

legal pentru participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, preluate de la Direcția Națională Anticorupție, a procurorilor care nu funcționează în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau în cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

În conformitate cu dispozițiile art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în procesele penale, la ședințele de judecată participă procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori alt procuror desemnat de conducătorul parchetului.

Art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, are caracterul unei norme generale care guvernează participarea procurorului la ședințele de judecată.

În raport cu norma generală cuprinsă în art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 88⁸ alin. (2) din același act normativ are caracterul unei norme speciale, aplicabilă exclusiv în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție.

Stabilind că participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei, dispozițiile art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituie o regulă specială și derogatorie de la regula generală reglementată în art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin urmare, având caracterul unei norme speciale și derogatorii, art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, are o aplicabilitate prioritară în raport cu norma generală prevăzută în art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, excluzând aplicarea normei generale (*specialia generalibus derogant*).

Excluderea de la aplicare a normei cuprinse în art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privește atât teza referitoare la procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală, inclusiv procurorul din cadrul Direcției Naționale Anticorupție care a efectuat urmărirea penală, cât și teza referitoare la procurorul desemnat de conducătorul parchetului, inclusiv procurorul desemnat din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, conform art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție.

În consecință, în temeiul normei speciale și derogatorii prevăzute în art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procurorul competent să participe, începând cu data de 23 octombrie 2018, la ședințele de judecată în cauzele de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, inclusiv în cauzele privind infracțiunile săvârșite de judecători sau procurori în care urmărirea penală s-a efectuat de către Direcția Națională Anticorupție, este exclusiv procurorul din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau procurorul din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 475 și art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Fără cale de atac.

Admite sesizările formulate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 1.996/1/2018 și de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 2.197/1/2018, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 207/2018 și a art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor de justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție?”

și

„În cazul infracțiunilor prevăzute de art. 7 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă prin intrarea în vigoare a prevederilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 încetează competența funcțională de a participa la ședința de judecată conform dispozițiilor art. 67 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 pentru procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori pentru un alt procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție desemnat de conducătorul parchetului, conform art. 3 alin. (1) lit. c²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție”.

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor art. 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004, participarea la ședințele de judecată în cauzele de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor de justiție, în care urmărirea penală s-a efectuat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, se asigură de procurori din cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 februarie 2019.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE
ȘI JUSTIȚIE

judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Liliana Miu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 224099